

G

2010 Nr 4

GEOGRAFISKA NOTISER

ÅRGÅNG LXVIII • TIDSKRIFT FÖR GEOGRAFILÄRARNAS RIKSFÖRENING

- irans handel ●
- läroplansdebatt ●
- geografiskt hantverk ●
- kollektivt i san francisco ●
- tidsgeografisk visualisering ●

GEOGRAFILÄRARNAS RIKSFÖRENING

www.geografitorget.se

STYRELSE

Ordförande: Annica Grundström, Tallåsvägen 21, 912 31 Vilhelmina,
tel/fax 0940-121 85, mejl: annica.gr@vilhelmina.com

Vice ordförande: Karin Book, Enheten för Idrottsvetenskap, Malmö högskola,
205 06 Malmö, tel 040-665 81 23, mejl: karin.book@mah.se

Sekreterare: David Örbring, Lotsgatan 29B, 374 34 Karlshamn, mejl: davidorbring@gmail.com

Övrig ledamot: Karin Wakeham, adress, tel och mejl, se nedan.

Suppleanter: Lennart Malmborg, Tjäderstigen 13, 435 43 Pixbo.

Bosse Hansson, Löparevägen 16, 352 51 Växjö.

Lena Eskilsson, Institutionen för Service Management, Campus Helsingborg (Lunds universitet),
Box 882, 251 08 Helsingborg, tel: 042-35 66 44, mejl: lena.eskilsson@msm.lu.se

Förtroenderåd: Professor Claes-Göran Alvstam, Göteborg; Adjunkt Ann Engström-Åberg, Laxå;

Docent, universitetslektor em Ulf Erlandsson, Furulund; Adjunkt Allan Jansson, Partille; Docent,
universitetslektor em Solveig Mårtensson, Lund; Ingenjör Eber Ohlsson, Malmö; Adjunkt Marléne
Sallander, Falkenberg; Lektor Sverker Torell, Solna; Universitetslektor em Peter Östman, Stockholm.

KRETSAR

Geografilärarnas Riksförening har sex regionala kretsar över landet. Mer information om dem, deras styrelser och verksamhet finns på hemsidan www.geografitorget.se och i tidskriften.

BLI MEDLEM

Medlemsavgiften för 2011 är 220 kronor (110 kr för studerande och pensionärer). Sätt in beloppet på föreningens plusgirokonto 4 37 11-1 och ange Geografilärarnas Riksförening som mottagare. Uppge ditt namn, postadress samt e-postadress. Märk inbetalningen med »Ny medlem». Läs mer om Geografilärarnas Riksförening, aktuella program, föredrag, exkursioner och annat för medlemmarna på www.geografitorget.se. Geografiska Notiser ingår i medlemsavgiften, se nedan.

GEOGRAFISKA NOTISER

Kvartalstidskrift med forsknings-, utbildnings- och samverkansfokus för skolans lärare i geografi, natur- och samhällskunskap, för de geografiska universitetsinstitutionernas studenter, lärare och forskare samt för andra med intresse för geografiska förhållanden och problemställningar. Geografiska Notiser sprids till medlemmar, skolor, bibliotek och andra prenumeranter. Artiklarna är sökbara från 1979 i databasen Artikelsök, som finns på de flesta bibliotek. Samtliga titlar från starten 1943 finns på www.geografitorget.se. Från hemsidan kan också äldre artiklar (från 2007) laddas ned liksom författarinstruktioner.

Huvudredaktör och ansvarig utgivare: Thomas Borén, Katarina Bangata 37, 3tr, 116 39 Stockholm,
tel 070-635 72 60, mejl: thomas.boren@humangeo.su.se

Recensions- och annonsredaktör: Karin Wakeham, c/o Wester, Kungsgatan 35 A, 582 35 Linköping,
tel 070-436 62 38, mejl: karin.wakeham@liu.se

Adress: Inst för kulturgeografi & ekonomisk geografi, Lunds universitet, Sölvegatan 10, 223 62 Lund.

Prenumeration: Se ovan angående medlemsavgift. Vid prenumeration genom bokhandeln är priset på tidskriften kronor 275 för 2011.

Plusgiro: 4 37 11-1

Omslag: Mikael Cinthio.

Omslagsbild: Spårvägstrafik (av Muni Metro) på San Franciscos gator. Foto: Olle S Nevenius 2008.

som ett tillbakablickande, en sorts historisk bakgrund till dagens geografiundervisning, men denna del innehåller också frågor som rör de utmaningar geografiundervisningen står inför. Boken genomsyras av en stark tilltro till flexibilitet och tillvaratagande av elevernas erfarenheter. (De lever i geografi!) Det gäller att utveckla *geo-capabilities*, inspirerat av A Sen och M Nussbaum, så att förståelsen blir till färdighet och förtrogenhet.

Bokens andra och till antalet sidor största del fokuserar på nio olika rekonstruerade nyckelbegrepp inom geografiundervisningen. Det begränsade antalet begrepp innebär att vissa av de traditionella begreppen som t ex lokalisering saknas. Men frukta icke, dessa begrepp vävs in naturligt eller nämns implicit i texten. De begrepp som författarna har valt att fokusera på är *space, place, skala, interdependens, utveckling, kulturell förståelse, kulturella skillnader, miljö och hållbarhet*. Som lärarutbildare och föreläsare av naturgeografin som grund för en helhetsförståelse för omvärlden, kände jag mig först irriterad över bristen på explicita naturgeografiska begrepp, men författarna låter mig reflektera över mitt ansvar över vad jag omfat-

tar i platsbegreppet i min undervisning. Skickligt guidar oss författarna sida upp och sida ner, med hjälp av teorier, provokationer och case-studies, allt välrefererat. Vissa delar mer lättillgängliga än andra.

Del tre, som endast består av två kapitel, behandlar några av de utmaningar som geografiundervisningen står inför, bland annat medias inverkan på hur vi uppfattar och presenterar omvärlden. Film har länge varit naturliga inslag i geografiundervisning, på senare tid i form av Youtube. Lambert och Morgan menar att detta bara är en förlängning av den traditionella synen på undervisning där läraren förmedlar information. Det är bara formen som är annorlunda, en sorts »geografi 2.0». En geografi 3.0 är det vi ska sträva mot där begrepp utgör en bas i en socialt konstruerad geografi, där nyfikenhet är en motor.

Vissa delar av boken kan uppfattas som romantisk, fjärran från skoltrötta elever i ekonomiskt hårt ansträngda skolor men i längden vinner författarnas kunskap och vilja att överföra sin passion för geografiundervisning. Skicka gärna en kopia till herr Björklund!

Karin Wakeham

Vill du recensera litteratur inom geografi- eller utbildningsområdet för Geografiska Notiser? Hör i så fall av dig till recensitionsredaktör Karin Wakeham (mejl: karin.wakeham@liu.se, telefon: 0704 36 62 69).

innehåll

Med hälsning från ordföranden (Annica Grundström)	153
Kretsarna kallar	154
Notiser	154
Ord från red	155
<i>Debatt.</i> Utbildningsdepartementets föråldrade världsbild kommer att präglade eleverna i nya grundskolan	156
<i>Arvin Khoshnood:</i> »The spirit of trade» Internationell handel och demokrati i Iran 1980–2006	158
<i>Kajsa Ellegård:</i> Tidsgeografisk visualisering av vardagslivet	171
<i>Stig Svallhammar:</i> Magplask eller svanhopp i San Francisco? Spårtrafiksystem, kabelspårväg och planeringskatastrofen BART	187
<i>Bo Magnusson & Joakim Lilja:</i> Landskapsvårdens hantverk – ett geografiprogram?	197
Recensioner	200